

[Bender.]

Overgang til anden Behandling tillade mig at stille Forslag i saa Henseende.

Thisted Knudsen: Enhver maa erkende, at den nuværende Boligsituation giver Anledning til alvorlig Ængstelse, og desværre vil Situationen vel ikke i den nærmeste Fremtid blive bedre, men tværtimod alvorligere, saa at Lovgivningsmagten vil blive stillet over for nye Problemer. Der er efterhaanden foretaget saa store Indgreb i Grundejernes Dispositionsret, Forbud mod Lejeforhøjelse, Forbud mod Opsigelse, bestemte Regler for Varmeregnskaber o. s. v., at der ikke er ret meget tilbage af denne Ret. Vi erkender fra Venstres Side, at disse Indgreb har været nødvendige. Naar Udbudet af Lejligheder og Boliger slet ikke staaer i rimeligt Forhold til Efterspørgselen, saa er det nødvendigt at foretage Indgreb, og det har vi fra vor Side principielt intet at indvende imod. Men det forekommer mig dog noget ejendommeligt, naar De samvirkende Lejerforeninger, der angiver at repræsentere Lejerne i Danmark, i en Henvendelse til Regering og Rigsdag peger paa, at de i en Resolution har udtalt, at „Kongressen konstaterer med Beklagelse, at man fra Myndighedernes Side har forsømt at yde Lejerne den Beskyttelse mod Overgreb og Udbygning, som de har et naturligt Krav paa“. Jeg kan ikke se andet, end at en saadan Udtalelse i hvert Tilfælde ikke kan gavne, for enhver i denne Sal ved, at der er iværksat Foranstaltninger, der paa alle mulige Maader har beskyttet Lejerne.

Hvad angaar Forslagets Enkeltheder, vil jeg sige, at vi navnlig hilser med Tilfredshed, at der er aabnet Mulighed for frivillige Overenskomster. Jeg kan ikke se andet, end at Lejerens Retsstilling i Kraft af Huslejelovens Bestemmelser er saa stærk, at han ikke behøver at inddade sig i nogen Aftale med Grundejeren, naar han ikke selv vil; og naar man tager dette i Betragtning, er der ingen alvorlig Grund til at forbyde frivillige Overenskomster. Man har set Tilfælde, hvor en Lejer har erkendt, at en Husejer var i en saadan økonomisk Situation, at det var rimeligt at hjælpe ham paa en eller anden Maade, og som derfor er gaaet med dertil.

Af andre Enkeltheder, jeg vil fremdrage, er der særlig det Spørgsmaal, som den højtærede Indenrigsminister ogsaa kort var inde paa, som angaar Tofamilieshusene, hvor Ejeren bebor den ene Lejlighed. Danmarks Huslejelovgivning har været saadan, at man skarpt har adskilt disse Lejemaal fra

andre, fordi man fra Lovgivningsmagtens og Administrationens Side har erkendt, at man ikke kunde sammenligne disse Lejemaal, der er saa vidt forskellige; de maatte behandles paa forskellig Maade. Da den højtærede Indenrigsminister fremsatte sit Forslag i Folketinget, erkendte han ogsaa Beretigelsen af denne Sondring, idet der intet stod i Forslaget om, at Uopsigeligheden ogsaa skulde gælde for disse Lejemaal. Denne Ændring er som bekendt først kommet ind under Forhandlingerne i Folketinget, og man maa derfor have Lov til at fastslaa, at den højtærede Indenrigsminister oprindeligt delte den Anskuelse, som jeg har gjort gældende her, at man maa udskille disse Lejemaal. Jeg mener, at den Form, som denne Bestemmelse har faaet under Forhandlingerne i Folketinget, ikke er heldig. Man maa gøre sig ganske klart, hvad det er, det drejer sig om. Det drejer sig om, at to Familier bor i samme Hus, den ene som Husejer, den anden som Lejer. De bor tæt op ad hinanden, har som Regel fælles Gang og ogsaa tit andre Ting fælles, Have o. s. v. Der kræves et ganske bestemt Forhold mellem Ejer og Lejer, for at dette skal kunne gaa. Det er den Begrundelse, man har haft for at adskille disse Lejemaal fra andre. I de store Bygninger har Husejeren intet at gøre med sin Lejer ud over at hæve sin Leje o. lign., han bor ikke op og ned ad ham og har intet fælles med ham. Nu skaber man gennem den Ændring, der er gennemført i Folketinget, en helt ny Retsstilling for Husejeren paa dette Omraade.

Jeg ved af Erfaring, at disse Lejemaal giver Anledning til de allerstørste Gnidninger, ofte til store Uoverensstemmelser mellem Ejer og Lejer, og Ejeren, der før havde et Hjem, opnaar ofte dette at faa en Kamplads, hvor han stadig maa strides med sin Lejer, maaske uden Ejeren's Skyld — somme Tider er det maaske ogsaa Ejeren's Skyld, men det er i hvert Fald ofte Lejerens Skyld. Husejeren kan i Dag ikke sige Lejeren op. Han er henvist til at fortsætte Samlivet med denne Lejer. Det finder jeg er urimeligt, og jeg mener, at man bør overveje en Ændring her, ikke saadan at man principielt genindfører den frie Opsigelighed, men man bør tilføje en Bestemmelse om, at Ejeren, hvis Lejemaalet forandrer Karakter, eller hvis der opstaaer dyb og varig Uoverensstemmelse mellem Ejer og Lejer, og denne Uoverensstemmelse ikke skyldes Ejeren, har Ret til Opsigelse.

Man kan ikke henvise til Lejelovens § 56, Stk. 1, Punkt 8, hvori der staaer: „Naar Udlejeren sandsynliggør, at Lejeren